

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 5, Nummer: 55

Van de redactietafel

Helaas was het zeer rustig in het Spoorwegmuseum de laatste dagen van het vorige jaar... en tot nu toe in 2022 helaas ook. Het Winterstation-gebeuren is dit seizoen niet geworden wat we er met z'n allen van gehoopt hadden. Velen van ons kijken reikhalzend uit naar betere tijden. Zéker met het oog op de inmiddels opgebouwde tentoonstelling rond de grootste treinramp ooit in de Nederlandse geschiedenis: de ramp op 8 januari 1962 bij Harmelen.

En nog verder vooruitkijkend: de geplande Modeltrein Expo On traXSI! De voortwoekerende coronapandemie maakt het erg lastig om een betrouwbare planning te maken voor de komende tijd. Als de 1,5 meter regels gehandhaafd blijven is het moeilijk - zo niet onmogelijk - om sommige evenementen te organiseren. Daarom is besloten om de Modeltrein Expo On traXSI, die gepland stond van 18 t/m 20 maart 2022, te verplaatsen naar een latere (nu nog niet bekende) datum. Via de gebruikelijke kanalen informeren wij u daar te zijner tijd op.

Inmiddels weten we van de persconferentie van 14 januari dat het Spoorwegmuseum haar deuren nog niet mag heropenen. Het kabinet volgt alle ontwikkelingen op de voet en heeft aangegeven op 25 januari aanstaande opnieuw te bekijken of verdere versoepelingen mogelijk zijn. Volgt u dus de berichtgeving via de website van zowel de Vrienden als het museum.

Sprinternieuws

In de laatste week dat de Sprinters in dienst waren (december 2021), was Sprinter driewagen treinset 2995 voorzien van teksten, zie de foto's.

Deze Sprinter staat nu tijdelijk in het museum, in afwachting van het maken van een (nog steeds in de planning staande) afscheidsrit, samen met onze museum-Sprinter, tweetje 2133.

De foto's zijn gemaakt op 22 december 2021 door Aad de Meij.

Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Update werkzaamheden Arend

Het werk aan De Arend vordert gestaag. Inmiddels zijn alle vlampijpen uit de ketel verwijderd. Hierdoor is er goed zicht op de klinknagels, zodat de inspecteur van Lloyd's kon aanwijzen welke klinknagels uit de ketel verwijderd moeten worden zodat het nagelgat geïnspecteerd kan worden. Uiteraard worden hier te zijner tijd nieuwe klinknagels ingezet.

Als volgende stap is de houten ketelbekleding verwijderd. Het zich daaronder bevindende isolatiemateriaal en het gaas dat die isolatie op zijn plek houdt zijn ook verwijderd en worden straks vernieuwd.

Laatste nieuws, vers van de pers! Donderdag 13/1 meldde het team van Museum Stoomtram Hoorn-Medemblik dat Lloyd's het nagelgatonderzoek heeft uitgevoerd waarbij alles in orde is bevonden!

Zij gaan nu verder met het voorbereiden voor het aanbrengen van de klinknagels. Zoals het er nu uitziet, gaan ze het zetten over ongeveer anderhalve week uitvoeren.

Dat geldt ook voor de houten 'hoepels' rondom de ketel waarop de houten bekleding vast zit: die worden ook vervangen. Aan het oppervlak van de ketel is corrosie in om diverse te verwijderen en de buitenzijde van de ketel te voorzien van een beschermende coating. Daar waar nodig worden slechte stukken uit de ketelbekleding hersteld of vernieuwd. Genoeg te doen dus, we hopen De Arend in april weer in topconditie tot onze beschikking te hebben. Hierboven een foto van een "naakte" De Arend.

[Spoorpro TV maakte een uitgebreid item van de werkzaamheden.](#)

Tentoonstelling treinramp bij Harmelen

de zoon van de ingenieur die namens NS verantwoordelijk was voor de opruimwerkzaamheden, werd geïnterviewd o.a. door dagblad Trouw en het AD. Henri schonk de snelheidsmeter van de bij de ramp betrokken elektrische locomotief NS1131 aan het museum, een object dat altijd door zijn vader was bewaard.

De snelheidsmeter staat stil op 107 km/u, de snelheid waarmee de sneltrein uit Utrecht op de stoptrein naar Amsterdam klapte.

Het is een stille getuige van deze enorme ramp die een centrale plaats in de tentoonstelling heeft gekregen. Verder is er oók op diverse radio- en tv-zenders aandacht besteed aan de ramp en de tentoonstelling, waaronder "Met het oog op morgen", "Villa BVD", "Goededag Haandrikman en uiteraard het NOS Journaal.

Een ander bijzonder object dat getoond wordt is de nummerplaat van de verongelukte locomotief 1131. Deze is in gelukke gekregen van een verzamelaar.

We schreven het al, op 8 januari 2022, exact 60 jaar na dato, zou de tentoonstelling over de treinramp bij Harmelen open gaan voor publiek. Vanwege de sluiting van het museum was dit helaas niet mogelijk. De tentoonstelling is wel opgebouwd zodat deze - zodra het museum weer open is - direct voor het publiek te zien zal zijn.

Veel media besteedden al aandacht aan deze ramp. De Telegraaf en het Algemeen Dagblad publiceerden grote redactionele stukken. Ook Henri Tordoir, NS verantwoordelijk was voor de opruimwerkzaamheden, werd geïnterviewd o.a. door dagblad Trouw en het AD. Henri schonk de snelheidsmeter van de bij de ramp betrokken elektrische locomotief NS1131 aan het museum, een object dat altijd door zijn vader was bewaard.

Op onze website is een overzicht opgenomen van de gehele toedracht van de ramp. [Zie daar een voorstelling van zaken destijds.](#) Deze bijdrage is van onze webmaster die het geheel goed had bewaard.

Laadpalen op het parkeerterrein

De laadpalen op de parkeerplaats zijn gepimpt! Ze zijn bestickerd en hebben nu het uiterlijk van treinen uit de collectie van het museum. Zijn ze niet al te leuk idee en fraai uitgewerkt. Nu nog wachten op die automobilist die zich bij de ingang afvraagt of hij daar wel kan opladen of dat ze voor de betreffende treinen worden gebruikt!

Werk aan de Sprinterkop

De sluiting van het museum betekent zeker niet dat de Technische Dienst stil zit! Een voorbeeld daarvan is de Sprinterkop. Schermen en Sam zijn druk bezig om het interieur weer in orde te maken. Er zijn nieuwe schermen geplaatst en ook wordt er gekeken naar een vernieuwing van de knoppen en meters. Op de schermen/monitors zijn straks nieuwe beelden te zien: het is de bedoeling dat de speler de trein zo goed mogelijk naar Utrecht CS gaat rijden. De beelden zijn echte beelden van een treintraject, dus je ziet hetzelfde als een echte machinist. Het leuke is dat het nieuwe spel verschillende scenario's heeft waardoor je niet altijd hetzelfde ritje maakt. Daarbij zijn er twee moeilijkheidsgraden, een beginnersmodus met aanwijzingen en een gevorderdenversie waarbij je alles zelf moet doen. De uitleg van het spel komt aan de buitenzijde van de Sprinterkop, zodat je als je in de rij staat alvast de spelregels kunt lezen. Het spel zelf duurt dan ongeveer 3 minuten. Wanneer het allemaal klaar is, is nog niet bekend.

Motoren Blauwe Engel DE41 draaien weer!

De dieselmotoren van de DE41 zijn door de firma DSP gereviseerd. Deze motorrevisie was mogelijk dankzij een bijdrage van onze vereniging.

Sinds de buitendienststelling in juni 1985 hebben de motoren geen revisie meer gehad, de laatste grote revisie bij NS was in 1982. Dezelfde firma DSP heeft de motoren weer terug geplaatst, nieuwe uitlaten gemonteerd en de aan de motor gekoppelde generator weer aangesloten.

Er is een mooie schone pluin te zien die amper afsteekt met de witte schapenwolkjes.

Over het vervolg van de herstelwerkzaamheden aan de 41 wordt u uiteraard op de hoogte gehouden.

Nadere bijzonderheden worden bekend gemaakt op onze website, via deze Nieuwsbrief en Facebook.

Erfgoed van Industrie en Techniek

Even een uitstapje naar de tropen. Vorig jaar was het Europees Jaar van het Spoor. Om die reden bracht het Vlaams-Nederlandse tijdschrift *Erfgoed van Industrie en Techniek* een speciaal themanummer uit onder de noemer *Grenzeloze spoorwegen*. In het themanummer is ook een artikel van de hand van conservator Evlija Pieterse over J.P. de Bordes, de pionier van vrije arbeid bij de aanleg van de spoorwegen op Java. Het tijdschrift is nu te koop in de boekwinkels.

De tussenwand

De tussenwand onder "de loc op poten" is weer terug. Het is gebleken dat een afscheiding bij de entree helpt de bezoekersstromen op een natuurlijke manier te reguleren, wat handig is om de 1,5 meter maatregel te handhaven. Het introductiedoek van de tentoonstelling *Spoor van verbeelding* was al verdwenen, nu is deze vervangen door een doek met een winters thema. Bezoekers kunnen straks weer via de linker deur naar het scanpunt en via de andere zijde het museumgebouw verlaten.

Onze nieuwe kopfoto voor 2022

Van de ingezonden foto's hebben wij uiteindelijk die foto gekozen zoals die nu op deze januari uitgave prijkt. Alle inzenders worden bij deze bedankt voor hun ingezonden plaatjes.

De nieuwe kopfoto is gemaakt door Robin Binsbergen. Robin is een medewerker van het Spoorwegmuseum. Toegegeven, bij zo een veelvuldig bezoek aan het museum zijn de kansen op een mooie plaat natuurlijk groter. Maar dat moet de Vrienden er niet van weerhouden om ook eens op het juiste moment de juiste sfeer te treffen om die plaat te maken voor één van de volgende jaren. Zo'n foto hoeft niet tijdgebonden te zijn als het om objecten gaat. Dus alle fotografen onder de Vrienden: maak er een nevendoel van bij uw museumbezoek!

Het raadsel

De oplossing van de vorige keer: Dit is de tekst die staat op de dwarsliggerwagons 29045, de licht gekleurde wagen met een remmershuis. De Vrienden hebben indertijd een donatie gedaan om deze wagen te restaureren.

Dan het raadsel van deze maand:

Van welke machine is dit de fabrikantenplaat?

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Layout: Piet Meijer
Kopfoto: Robin Binsbergen

Deze e-mail is verstuurd aan [{{email}}](#).

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u redactie@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.